

Placering af indsatte med bandetilknytning i kriminalforsorgens institutioner

KONCERN SIKKERHED

ENHEDEN MOD ORGANISERET KRIMINALITET

OFFENTLIGT

1. Indledning

Justitsministeriets departement har den 1. februar 2021 - på baggrund af to artikler i Berlingske Tidende den 30. januar 2021 - anmodet Direktoratet for Kriminalforsorgen om kort at redegøre for, hvor mange bandemedlemmer, herunder gråzoneregistrerede indsatte, som i øjeblikket sidder i åbne fængsler, samt baggrunden for at placere bandemedlemmer i åbne fængsler.

2. Generelt om identificering og placering af indsatte med bandetilknytning

Indsatte med tilknytning til bandemiljøet udgør en særlig sikkerhedsmæssig risiko for ansatte og medindsatte i kriminalforsorgens institutioner. Kriminalforsorgen har derfor et øget fokus på at identificere indsatte med tilknytning til bandemiljøet og på at sikre, at disse indsatte håndteres sikkerhedsmæssigt korrekt.

Som led i identificeringen af indsatte med bandetilknytning har kriminalforsorgen et tæt samarbejde med Rigspolitiet, som løbende orienterer kriminalforsorgen om personer, der af politiet er registreret som bandemedlemmer. Herudover foretager kriminalforsorgen en selvstændig registrering af indsatte, som politiet ikke har registreret som bandemedlemmer, men som har en adfærd, der kan sammenlignes med den, der kendes fra indsatte, der er registrerede bandemedlemmer. Disse indsatte registreres af kriminalforsorgen som gråzonepersoner.

Såvel registrerede bandemedlemmer som registrerede gråzonepersoner bliver som altovervejende hovedregel placeret i arrester og lukkede fængsler (sikkerhedsklasse 1-3), og overføres kun til åbent regi (sikkerhedsklasse 4), hvis helt særlige hensyn gør sig gældende. Endvidere bliver indsatte, der under afsoning i åbent regi bliver registreret som bandemedlem eller gråzoneperson, som altovervejende hovedregel overført til et lukket regi på baggrund af registreringen.

Kriminalforsorgen arbejder løbende på at styrke sikkerheden, herunder ved at forbedre evnen til at identificere og håndtere indsatte, der udviser en problematisk adfærd. I den forbindelse vil kriminalforsorgen bl.a. i 1. kvartal 2021 udpege nye sikkerhedskoordinatorer i alle kriminalforsorgens institutioner. Sikkerhedskoordinatorerne skal bl.a. bistå personalet med at identificere og viderebringe viden om indsatte, som har en adfærd, der indikerer en bandetilknytning.

3. Kriminalforsorgens sikkerhedsklasser

Sikkerhedsklasse 1: Særligt skærpet regime med høj grad af fysisk/teknisk sikkerhed og høj personalebemanning. Kun indsatte der udgør en særlig sikkerhedsmæssig risiko, eksempelvis på grund af høj undvigelsesrisiko eller en meget høj konfliktparathed placeres på en afdeling i sikkerhedsklasse 1. Antallet af indsatte i denne kategori er derfor meget begrænset.

Sikkerhedsklasse 2: Særlige pladser målrettet større institutioner, der gennem øget brug af teknisk udstyr er sikret særligt mod ulovlig kommunikation, og hvor der grundet institutionens størrelse er et større personaleberedskab. Negativt stærke afdelinger og fokusafdelinger, hvor adfærd eller relationer til rocker/bandegrupperinger er afgørende for placeringen.

Sikkerhedsklasse 3: Almindelige fællesskabs- og specialafdelinger i lukkede fængsler og arresthuse. Størrelsen af institutionerne, den fysiske og tekniske sikkerhed samt personaleresourcerne varierer inden for kategorien.

Sikkerhedsklasse 4: Almindelige åbne fængselsafdelinger og halvåbne afdelinger¹.

Kriminalforsorgens pensioner er ikke omfattet af sikkerhedsklassifikationssystemet. Baggrunden herfor er, at systemet er udarbejdet for at imødegå sikkerhedsmæssige problemer relateret til de indsatte, hvilket grundet forudgående vurdering ikke gør sig gældende for indsatte i kriminalforsorgens udslusningspensioner.

4. Aktuelt indsatte i kriminalforsorgen med bandetilknytning

Der var pr. 1. februar 2021 284 indsatte² i kriminalforsorgens institutioner, som af politiet var registrerede bandemedlemmer. Endvidere var der pr. 1. februar 2021 90 indsatte³ i kriminalforsorgens institutioner, der af kriminalforsorgen var registreret som gråzonepersoner.⁴

Af de ved opgørelsen fremfundne registrerede *bandemedlemmer* var der pr. 1. februar 2021 ét registreret bandemedlem placeret i en af kriminalforsorgens pensioner, der anvendes i forbindelse med en gradvis overgang tilbage til friheden forud for løsladelse.

De øvrige registrerede bandemedlemmer var placeret i arrester og lukkede fængsler (Sikkerhedsklasse 1-3).

Af de ved opgørelsen fremfundne *gråzonepersoner* var der pr. 1. februar 2021 placeret tre gråzonepersoner i en (lukket) arrest, som ligger i forbindelse med et åbent fængsel. Arresten er i sikkerhedsklasse 3, og de indsatte er underlagt samme sikkerhedsregime som indsatte i andre arresthuse i samme sikkerhedsklasse. De tre personer er nævnt i Berlingskes artikler af 30. januar 2021 om bandemedlemmer i åbne fængsler, men burde ikke være nævnt, da de sad i lukket regi. Herudover var én gråzoneregistreret person placeret i en halvåben afdeling i et åbent fængsel (sikkerhedsklasse 4). Ingen af personerne har således været placeret i åbent regi.

De øvrige registrerede gråzonepersoner var alle placeret i arrester og lukkede fængsler (sikkerhedsklasse 1-3).

5. Direktoratet for Kriminalforsorgens samlede vurdering

Kriminalforsorgens gennemgang af placeringen af indsatte med registreret bandetilknytning har vist, at der på opgørelsestidspunktet var ét registreret bandemedlem placeret i en af kriminalforsorgens pensioner, hvilket er sket efter en samlet vurdering af den pågældendes forhold, herunder en konkret sikkerhedsmæssig vurdering. Der var ikke indsatte i åbne pladser i åbne fængsler, som var registrerede bandemedlemmer eller registrerede gråzonepersoner.

Det er direktoratets vurdering, at gennemgangen afspejler, at kriminalforsorgen har et øget fokus på at sikre, at de aktuelt ca. 370 indsatte i kriminalforsorgens institutioner med tilknytning til bandemiljøet håndteres sikkerhedsmæssigt korrekt.

¹ Afdelinger i åbne fængsler som med markeringshegn er afsondret fra den øvrige del af det åbne fængsel, og hvor de indsatte alene har fælleskab med hinanden.

² 155 var afsonere og 129 var varetægtsarrestanter.

³ 33 var afsonere og 57 var varetægtsarrestanter.

⁴ Opgørelsen er foretaget manuelt og efterregulering kan derfor forekomme.

